

**Commentariorum ac disputationum, in tertiam partem divi
Thomae tomi quinque**

Priorum vigintisex Quaestionum eius Partis expositionem complectens

Suárez, Francisco

[Köln], 1617

Articulus II. vtrum hæc sit vera, homo est Deus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93775](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93775)

huius prædicationis, est vnio in persona, & consequenter relationem dicit ad illam personam, & non ad alias; nam licet per hanc propositionem, Deus est homo, non prædicetur illa relatio, sed substantia absoluta, tamen per relationem optime explicatur, cum prædicatum illud alijs personis incommuniabile sit.

ARTICVLVS II.

Utrum hæc sit vera, Homo est Deus.

101.
Locis sup.
art. 1. modus
dicitur.

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod hæc sit falsa, homo est Deus. Deus enim est nomen incommunicabile: secundum quod Sapient. 13. reprehenduntur idololatre, de hoc quod hoc nomen, Deus, quod est incommunicabile, lignis & lapidibus imposuerunt. Ergo par ratione videtur esse inconueniens, quod hoc nomen, Deus, prædicetur de homine.

2. Præterea, Quicquid prædicatur de prædicato, prædicatur de subiecto. Sed hæc est vera, Deus est Pater, vel Deus est Trinitas. Si ergo hæc sit vera, homo est Deus, videtur, quod hæc etiam sit vera, homo est Pater, vel homo est Trinitas, quas quidem patet esse falsas: ergo & primam.

3. Præterea, In Psal. 80. dicitur: Non erit in te Deus recens. Sed homo est quiddam recens: non enim Christus semper fuit homo: Ergo hæc est falsa, Homo est Deus.

Sed contra est, quod dicitur Roman. 6. Ex quibus est Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in secula. Sed Christus secundum carnem est homo. Ergo hæc est vera, Homo est Deus.

a. Respondeo dicendum, quod, supposita veritate vtriusque naturæ, diuinæ, scilicet, & humanæ, & vniōne in persona & hypostasi, hæc est vera & propria, Homo est Deus, sicut & ista, Deus est homo. Hoc enim nomen, homo, potest supponere pro qualibet hypostasi humanæ naturæ, & ita potest supponere, per personam Filij Dei, quia dicimus esse hypostasim humanæ naturæ. Manifestum est autem, quod de persona Filij Dei verè & propriè prædicatur hoc nomen, Deus, ut in prima parte habitum est. * Vnde relinquitur, quod hæc sit vera & propria, Homo est Deus.

Ad primum ergo dicendum, quod idololatre attribuebant nomen Deitatis lapidibus & lignis: secundum quod in sua natura considerantur: quia putabant in illis aliquid numinis esse. Nos autem non attribuimus nomen Deitatis Christo homini secundum humanam naturam, sed secundum suppositum æternum, quod est etiam per vniōnem suppositum humanæ naturæ, ut dictum est. †

Ad secundum dicendum, quod hoc nomen, Pater, prædicatur de hoc nomine, Deus, secundum quod hoc nomen, Deus, supponit pro persona Patris: sic autem non prædicatur de persona Filij, quia persona Filij non est persona Patris. Et per consequens non oportet, quod hoc nomen, Pater, prædicetur de hoc nomine, homo, de quo prædicatur hoc nomen, Deus, in quantum ly, homo, supponit pro persona Filij.

Ad tertium dicendum, quod, licet humana natura in Christo sit quiddam recens, tamen suppositum humanæ naturæ non est recens, sed æternum. Et quia hoc nomen, Deus, non prædicatur de homine, ratione humanæ naturæ, sed ratione suppositi, non sequitur, quod ponamus Deum recentem. Sequeretur autem, si poneremus, quod homo supponit suppositum creatum, secundum quod oportet dicere eos, qui in Christo ponunt duo supposita.

COMMENTARIVS.

Affirmat D. Thomas, & est res certa, & satis in superioribus confirmata. Et tota litera articuli Fr. Suarez. Tom. 1.

A est perspicua. Possunt tamen hic moueri fere eadem dubia, quæ in præcedenti articulo tractata sunt. Sed hic minorem habent controuersiam, nam de suppositione illius subiecti, homo, parum refert, siue dicatur supponere indefinite, siue trahi à prædicato ad supponendum pro tali supposito, ut Caietanus hic docet: utroque enim modo propositio est æque vera, & prior modus videtur magis consentaneus communi vsui talium terminorum. De illo autem prædicato, Deus, non est dubium apud Catholicos, quin omnino propriè de homine Christo dicatur, & facilius de hac propositione concedi potest esse per se, saltem ratione suppositi, quia illud suppositum humanæ naturæ, ratione cuius verum est dicere, hominem esse Deum, per se & essentialiter est Deus, natura enim diuina est illi intrinseca & connaturalis, & non aduentitia, & assumpta, sicut humana.

ARTICVLVS III.

Utrum Christus possit dici homo dominicus.

Ad tertium sic proceditur. Videtur, quod Christus possit dici homo dominicus. Dicit enim August. * in lib. 83. quæst. Monendum est, ut illa bona expectentur, quæ fuerunt in illo homine dominico. Loquitur autem de Christo. Ergo videtur, quod Christus sit homo dominicus.

2. Præterea, Sicut dominium conuenit Christo, ratione diuinæ naturæ, ita etiam humanitas pertinet ad humanam naturam. Sed Deus dicitur humanatus, ut patet per Damas. in 3. lib. * ubi dicit, quod humanatio eam, quæ ad hominem est, copulationem demonstrat. Ergo par ratione potest dici denominatiue, quod homo ille sit Dominicus.

3. Præterea, Sicut dominicus denominatiue dicitur à Domino, ita diuinus denominatiue dicitur à Deo. Sed Dion. * Christus nominat, diuinitatem Iesum. Ergo par ratione potest dici, quod Christus sit homo dominicus.

Sed contra est, quod August. dicit in lib. Retract. * Non videtur recte dicatur homo dominicus Iesus Christus, cum sit vtiq; Dominus.

a. Respondeo dicendum, quod, sicut supra dictum est, cum dicitur homo Christus Iesus, designatur suppositum æternum, quod est persona Filij Dei, propter hoc, quod est vnum suppositum vtriusque naturæ. De persona autem Filij Dei prædicatur Deus, & Dominus essentialiter, & ideo non debet prædicari denominatiue, quia hoc derogat veritati vniōnis. Vnde, cum Dominicus dicatur denominatiue à Domino, non potest verè & propriè dici, quod homo ille sit dominicus, sed magis, quod sit Dominus. Si autem per hoc, quod dicitur homo Christus Iesus, designaretur suppositum aliquod creatum, secundum illos, qui ponunt in Christo duo supposita, posset dici homo ille dominicus, in quantum assumitur ad participationem honoris diuini, sicut Nestoriani posuerunt. Et hoc etiam modo humana natura non dicitur essentialiter Dea, sed desinens: non quidem per conuersionem ipsius in diuinam naturam, sed per coniunctionem ad diuinam naturam in vna hypostasi, ut patet per Damasenum in lib. 3.

Ad primum ergo dicendum, quod Augustinus verba illa, & similia retractat in lib. Retract. Vnde post verba præmissa in lib. Retract. * subdit, Vbiunque hoc dixi, scilicet, quod Christus Iesus sit homo dominicus, dixisse me nollem, postea quippe vidi non esse dicendum. Quamuis nonnulla possit ratione defendi, quia, scilicet, posset aliquis dicere, quod dicitur homo dominicus ratione humanæ naturæ, quam significat hoc nomen, homo, non autem ratione suppositi.

B b b

Ad secundum